Miljö- och kollektivtrafikroteln
Tomas Eriksson

INTERPELLATIONSSVAR
2021-11-16

RS 2021-0793

Svar på interpellation 2021:47 av Ann-Marie Strömberg (V) om synskadades möjlighet att få färdtjänst

Ann-Marie Strömberg (V) har ställt följande frågor till mig om synskadades möjlighet att få färdtjänst:

1) Kommer domen att bli prejudicerande vid bedömningen av synskadades möjlighet att få färdtjänst?
2) Anser Du att kollektivtrafiken idag generellt är tillgänglig för synskadade?
3) Anser Du att vägen till kollektivtrafiken skall beaktas i bedömningen av ansökningar om färdtjänst?
4) Vilka åtgärder anser Du behöver vidtas för att göra kollektivtrafiken mera tillgänglig för synskadade?

Som svar vill jag anföra följande:

Tillgänglighet handlar om den demokratiska rätten att kunna röra sig fritt och kunna verka i samhället. Region Stockholm har skapat ett fantastiskt system för persontransporter i länet med hög tillgänglighet. Vi har en kollektivtrafik som är till för alla och som kontinuerligt utvecklas, men för den som inte kan resa med den finns färdtjänsten. Färdtjänsten riktar sig till personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med den allmänna kollektivtrafiken. Vi ser därmed till att varje person, utifrån deras förutsättningar, har möjlighet att ta sig till studier, arbete eller fritidsaktiviteter.

Rätten att få färdtjänst regleras i färdtjänstlagen och gör att den beviljas på lika villkor. Att ha "väsentliga svårigheter", i enlighet med färdtjänstlagen, är högt ställda krav. Det som bedöms är själva funktionshindren för den sökande. Även vägen till kollektivtrafiken beaktas vid bedömning, eftersom den är kopplad till den sökandes förmåga att förflytta sig på egen hand.

Region Stockholm kommer fortsatt bedöma färdtjänstärenden som tidigare. Domen som blivit medial kommer inte ändra bedömningen av synskadade generellt. Det görs alltid enskilda bedömningar i enskilda ärenden. Att två personer har samma diagnos, i det här fallet en synskada, betyder inte per automatik att de har samma rätt att få färdtjänst. Huruvida en individ har väsentliga svårigheter att själv förflytta sig eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken bedöms just utifrån individuella förutsättningar, inte vilken diagnos individen ifråga har.

Ett stort arbete har lagts ner och pågår fortsatt med att förbättra tillgängligheten i den allmänna kollektivtrafiken. Riktlinjer Tillgänglighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning (RiTill) beskriver hur trafikförvaltningens interna eller upphandlade verksamheter ska arbeta för att skapa en tillgänglig kollektivtrafik där alla resenärer, oavsett ålder eller funktionsnedsättning, har likvärdiga möjligheter att resa med den allmänna kollektivtrafiken. Tack vare det är exempelvis Tvärbanans vagnar A35 väl tillgänglighetsanpassade.

Arbetet med tillgänglighet sker ur ett helhetsperspektiv, inte för en specifik grupp. Om vi ändå ska lyfta insatser som kommit synskadade till del under den senaste tioårsperioden så är några bra exempel ledstråk, ledsagning och audiovisuell information (exempelvis pratorer). Nyligen har även SL-appen anpassats så att man kan få informationen i den uppläst.

Vi har god anledning att vara stolta över att 155 stationer och bytespunkter, inom samtliga trafikslag, erbjuder ledsagning. Ledsagning är en service för resenärer som behöver extra hjälp att orientera sig i kollektivtrafiken. Det innebär att en person möter upp och hjälper resenären att hitta rätt inom kollektivtrafiken. SL är idag anslutna till tjänsten ledsagningsportalen. Med hjälp av den kan resenärer med funktionsnedsättning beställa kostnadsfri ledsagning för alla byten under en resa med kollektivtrafik inom Sverige.

Den som har en funktionsnedsättning ska kunna använda sig av SL-trafiken även när något oförutsett händer. Om hissen är trasig eller andra tillgänglighetsanpassningar som utrop eller rampservice brister går det att använda tillgänglighetsgarantin. Resenären kan få praktisk och personlig hjälp med att fortsätta resan av specialutbildad personal.

Det finns naturligtvis arbete kvar att göra för att förbättra tillgängligheten i hela kollektivtrafiken. En sak som kommer framgent är audiovisuell information på lokalbanorna. Det kommer innebära att informationen på skyltarna blir hörbar. Det saknas i dagsläget på Roslagsbanan, Saltsjöbanan, Nockebybanan och Tvärbanan. I budget 2022 lyfter vi även behovet av förbättrad tillgänglighet på bryggor, exempelvis genom kontrastmarkering, audiovisuell information, tillgänglighetsanpassad toalett och väderskydd. Resenärernas behov ska vara styrande för planering, utförande och utveckling av kollektivtrafiken. Därav är det även rimligt att i takt med förbättringar så påverkas rätten till färdtjänst.

Som ansvarigt regionråd för tillgängligheten i kollektivtrafiken är min strävan att kollektivtrafiken ska vara fullt tillgänglig för alla resenärer.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Tomas Eriksson
Miljö- och kollektivtrafikregionråd